

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 12P/9/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712205970
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2012:6712205970.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Kovalčíkovou v právnej veci navrhovateľa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen vo veci otca detí H. S., K.. XX.XX.XXXX, O. P. S. XX, G., voči matke detí K. S.-O., K.. XX.XX.XXXX, I. O. W. Ď. XXX za účasti opatrovníka maloletých detí Mesto Zvolen a Detského domova Tornaľa a Okresnej prokuratúry Zvolen o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi Kováčovými - Q., K.. XX.XX.XXXX, H., K.. XX.XX.XXXX, B., K.. XX.XX.XXXX, Q., K.. XX.XX.XXXX U. Q., K.. XX.XX.XXXX, všetci v starostlivosti Detského domu Tornaľa takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť u maloletých detí S.D., Q., K.. XX.XX.XXXX, H., K.. XX.XX.XXXX, B., K.. XX.XX.XXXX, Q., K.. XX.XX.XXXX U. Q., K.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove Ružomberok, Kalvarská 35.

Otec detí H. S., K.. XX.XX.XXXX a matka detí K. O., K.. XX.XX.XXXX sú povinní prispievať na účet Detského domova v Ružomberku, Kalvarská 35 výživným na každé dieta každý vo výške 30% životného minima vždy do 15-teho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ ÚPSVR Zvolen návrhom zo dňa 12.04.2012 žiadal, aby súd rozhodol že maloleté deti S. - Q., K.. XX.XX.XXXX, H., K.. XX.XX.XXXX, B., K.. XX.XX.XXXX, Q., K.. XX.XX.XXXX U. Q., K.. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť v Detskom domove Ružomberok, Kalvarská 35 a rodičov zaviazal plnením primeraného výživného na účet detského domova v Ružomberku. Navrhovateľ na pojednávaní dňa 05.10.2012 trval na podanom návrhu.

Opatrovníčka maloletých detí navrhla podnetu ÚPSVR vo Zvolene vyhovieť, aby deti boli spoločne umiestnené v detskom domove v Ružomberku. Detský domov Tornaľa na pojednávaní dňa 05.09.2012 navrhol podaniu vyhovieť. Deti S. si vyžadujú špeciálne vzdelanie, variantu A. Ide o špeciálne vzdelávanie, ktoré nevedia zabezpečiť v Tornaľi. Z tohto dôvodu deti S. navštevujú Špeciálnu základnú školu internátnu v Liptovskom Jáne. V záujme zachovania vzájomných súrodeneckých väzieb najvhodnejším riešením by bolo nariadenie ústavnej výchovy, ktorá by sa mala vykonávať v Detskom domove Ružomberok.

Okresná prokuratúra na pojednávaní navrhla umiestniť maloleté deti v Detskom domove Ružomberok a rodičov zaviazat' primeraným výživným.

Otec dieťaťa na pojednávaní dňa 05.09.2012 uviedol, že nemá čo k veci povedať že ich domov dostane. Pojednávanie 05.10.2012 sa nezúčastnil napriek tomu, že o termíne bol riadne upovedomený. Neúčast' neospravedlnil.

Matke detí K. O., K.. XX.XX.XXXX bolo predvolanie na pojednávanie dňa 05.10.2012 doručované na adresu W. Ď. XXX. Prvý pokus o doručenie bol 10.09.2012 opakovaný 13.09.2012. Zásielka bola uložená 14.09.2012. Matka detí si v odbernej lehote zásielku neprevzala. Súd považoval doručenie za vykázané náhradným spôsobom a pojednával a rozhodol vec v neprítomnosti matky detí.

Súd na základe predložených listinných dokladov zistil nasledujúci skutkový stav:

Maloleté deti S., Q., K.. XX.XX.XXXX, H., K.. XX.XX.XXXX, B., K.. XX.XX.XXXX, Q., K.. XX.XX.XXXX U. Q., K.. XX.XX.XXXX žili v spoločnej domácnosti s otcom detí H. S., K.. XX.XX.XXXX. Otec detí je nezamestnaný, evidovaný na úrade ÚPSVR Zvolen. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

Matkou detí je K. O., K.. XX.XX.XXXX, O. W. Ď. XXX uzavrela manželstvo s V. O., K.. XX.XX.XXXX P. XX.XX.XXXX. Na adrese O. XX sa nezdržiava dlhšiu dobu. Obýva rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve jej manžela a dvoch súrodencov. Matka žije sama, nakoľko jej manžel sa od 17.05.2012 nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. Bol právoplatne odsúdený za krádež vo výmere dvoch rokov. Matka je nezamestnaná, bez príjmu. Finančne chod domácnosti zabezpečuje švagor. Matka detí deti nenavštevuje, nekontaktuje ich žiadnym spôsobom a neprispieva na výživu. Osobná starostlivosť otca o maloleté deti sa začala postupne zhoršovať a maloleté deti boli Špeciálnou základnou školou vo Zvolene hodnotené veľmi negatívne. Maloleté deti navštevovali školu neupravené, špinavé, zavšívavené a nenosili si desiaty a vo veľkej miere bola zanedbávaná starostlivosť o deti zo strany otca. Bývali často choré, chodili do školy nedostatočne oblečení. V zime bez ponožiek a vetrovky. Nemali vytvorené hygienické návyky. Otec nebol schopný deťom vytvoriť rodinné zázemie, čo nevyplývalo dobre na ich psychický vývin. Často sa sťažovali na bitky od otca. Otec zanedbával starostlivosť v dôsledku čoho maloleté deti boli neustále v strese. ÚPSVR Zvolen podal návrh na vydanie predbežného opatrenia k umiestneniu maloletých detí S. do ústavnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Zvolen vo Zvolene č.k. 12P 4/2012-15 zo dňa 19.03.2012 súd predbežným opatrením odovzdal maloleté deti S. - Q., H., B., Q. U. Q. do starostlivosti Detského domova v Tornali kde sa nachádzajú. Nakoľko maloletý Q. a Q. v Detskom domove Tornaľa si nemôžu plniť školskú dochádzku z dôvodu, že SZČ v Tornali nemá zriadený druhý ročník a nultý ročník, odporučil navrhovateľ urýchlene začať konať vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletých detí S. - Q., H., B., Q. U. Q., ktoré po právoplatnosti rozsudku budú umiestnené v Detskom domove Ružomberok. Rodičia maloleté deti od umiestnenia do detského domova nenavštívili a matka sa o deti nezaujíma. Otec jeden krát do detského domova telefonoval. Dňa 26.06.2012 boli maloleté deti uvoľnené do domácnosti otca. Zodpovednosť za maloleté deti počas pobytu v domácnosti prevzala stará matka U. S., ktorá tiež preberala finančné príspevky na stravu pre maloleté deti. Koncom augusta 2012 sa maloleté deti vrátili späť do detského domova. Stará matka uviedla, že začala prerábať schátralý rodinný dom vo G., K. XX. Bola tam vykonaná návšteva, kde bolo zistené že dom nie je v rekonštrukcii. Dom je v pôvodnom stave, vyhorený. Dom si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu, aby mohol byť obývateľný. Maloletý Q. prišiel do detského domova v Tornali dňa 26.03.2012. Adaptácia na nové prostredie prebehla dobre. Počiatkové problémy boli so začlenením do kolektívu detí, osvojeniu si režimu dňa samoobslužnými činnosťami. Deti nemali osvojené hygienické návyky, ich správanie výbušné až agresívne. Tieto deti pretrvávali aj v škole, kde fyzicky sa napádali s ostatnými deťmi. Tieto problémy boli aj v detskom domove. V poslednom období došlo k pozitívnejšej zmene správania sa detí. Staršie Q., H. U. B. si začali plniť povinnú školskú dochádzku od 27.03.2012 v Špeciálnej základnej škole v Tornali. Mladšie deti Q. a Q. v Špeciálnej základnej škole internátnej v Liptovskom Jáne od 11.04.2012, nakoľko v mieste detského domova nebola možnosť preradiť deti do požadovaných ročníkov. V Tornali nie je vytvorený prvý stupeň špeciálnej základnej školy. U maloletého Q. ide o žiaka so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, jeho adaptácia na nové prostredie prebehla dobre, do kolektívu detí zapadol, je prispôsobivý, podriaďuje sa autoritám, je čistotný, pri obliekaní a stolovaní samostatný. Má rád pohybové aktivity, pexeso, relax pri hudbe, spievanie pesničiek, vymaľováva obrázky, kreslí ich podľa vlastnej fantázie. Pri činnostiach nevydrží dlhšiu dobu. Motivácia má pre neho povzbudzujúci účinok.

Dňa 12.04.2012 Okresný úrad práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti z toho dôvodu, že maloletý Q. U. Q. v Detskom domove Tornaľa si nemohli plniť školskú dochádzku z dôvodu, že SŠZ v Tornali nemala vytvorený druhý a nultý ročník. Maloleté

deti S. sú v detskom domove súdržné. Sú silné súrodenecké väzby. Deti raz v domove navštívili otec, dva krát stará matka. Stará matka uviedla, že by sa chcela o nich postarať. Zobrať ich do osobnej starostlivosti. Bolo jej poskytnuté poradenstvo aké kroky má absolvovať. Navštívila Q. U. Q. v Liptovskom Jáne. Deti sa s otcom a matkou kontaktujú telefonicky. Od septembra 2012 sú všetci súrodenci S. umiestnení v SZŠ v Liptovskom Jáne, kde pokračujú vo vzdelávacom procese. V záujme zachovania vzájomných súrodeneckých väzieb najvhodnejším riešením pre maloleté deti S. je, aby mohli spolu vyrastať. Vzhľadom na to, že rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na prevzatie maloletých detí do osobnej starostlivosti jednej z rodičov, navrhol ÚPSVR Zvolen nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí S., ktorá sa bude realizovať v Detskom domove v Ružomberku, Kalvarská 35.

Podľa § 44 ods. 3 písm. c/ Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 54 ods.6 Zákona o rodine, z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Súd pred nariadením ústavnej starostlivosti je povinný vždy skúmať, či maloleté deti nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. O náhradnú osobnú starostlivosť sa uchádzala stará matka maloletých detí U. S., ktorá však nemá vytvorené riadne podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, nakoľko v dome kde sa prihlásila na trvalý pobyt, K. D. XX, G. je vyhorený a dom si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu, aby mohol byť obývatelný. Stará matka maloletých detí navštívila najmenšieho Q. U. Q. v SZŠI v Lipovskom Jáne. Navrhovateľ jej poskytol poradenstvo aké kroky má uskutočniť, keby si chcela zobrať maloleté deti do starostlivosti.

Súd nariadil ústavnú výchovu z dôvodu, že výchova maloletých detí je vážne ohrozená a narušená. Iné výchovné opatrenia nevedli k náprave. Rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti z vážnych dôvodov a maloleté deti nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Maloleté deti boli špeciálnou základnou školou vo Zvolene hodnotené veľmi negatívne. Školu navštevovali neupravené, špinavé, zavšivavené, nenesili si desiaty. Vo veľkej miere bola zanedbávaná starostlivosť o maloleté deti zo strany otca. Bývali často choré, chodili do školy nedostatočne oblečení, v zime bez ponožiek a vetrovky. Nemali vytvorené hygienické návyky. Otec nebol schopný deťom vytvoriť rodinné zázemie, čo nevyplývalo dobre na ich ďalší psychický vývin. Deti sa často sťažovali na bitky od otca. Otec zanedbával starostlivosť v dôsledku čoho maloleté deti boli neustále v strese. Matka maloletých detí sa o maloleté deti vôbec nezaujímal. Matka detí uzavrela manželstvo s V. O., K.. XX.XX.XXXX, s ktorým očakáva narodenie spoločného dieťaťa. Na adrese O. XX sa nezdržuje dlhšiu dobu. V súčasnosti býva na adrese W. Ď. XXX. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Súd v rozhodnutí, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť presne označil zariadenie do ktorého majú byť maloleté deti S. umiestnené. Ide o Detský domov Ružomberok, Kalvarská 35. Súd pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti prihliadol na záujem maloletých detí, najmä na citové väzby maloletých navzájom. Maloleté deti S. sú veľmi súdržné, sú medzi nimi silné súrodenecké vzťahy, preto najvhodnejším riešením pre nich je, aby vyrastali spolu. Vzhľadom k tomu, že rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na prevzatie maloletých detí do osobnej starostlivosti, súd rozhodol o tom tak, že nad maloletými deťmi S. nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove v Ružomberku, Kalvarská 35.

Súd rozhodol o výživnom tak, že otec detí aj matka detí sú povinní prispievať na každé dieťa po 30% životného minima každý osobitne vždy do 15-teho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozhodnutia na účet Detského domova v Ružomberku, Kalvarská 35.

O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolať proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).